

Evangelie
van
Johannes

Het Brood des levens (6:22-58)

22 De volgende dag zag de menigte die aan de overkant van de zee stond, dat daar geen ander scheepje was geweest dan dat ene <waarin zijn discipelen waren gegaan,> en dat Jezus niet met zijn discipelen in het schip was gegaan, maar dat zijn discipelen alleen waren weggegaan; **23** <maar> er kwamen andere scheepjes van Tiberias dicht bij de plaats waar zij het brood gegeten hadden, *nadat de Heer had gedankt*. **24** Toen dan de menigte zag dat Jezus daar niet was en ook zijn discipelen niet, gingen zij zelf in de schepen en kwamen in Kapernaüm om Jezus te zoeken. **25** En toen zij Hem hadden gevonden aan de overkant van de zee, zeiden zij tot Hem: Rabbi, wanneer bent U hier gekomen? **26** Jezus antwoordde hun en zei: Voorwaar, voorwaar, Ik zeg u: u zoekt Mij, niet omdat u tekenen hebt gezien, maar omdat u van de broden hebt gegeten en verzadigd bent. **27** Werkt niet om het voedsel dat vergaat, maar om het voedsel dat blijft tot in [het] eeuwige leven, dat de Mensenzoon u zal geven, want Hem heeft de Vader, God, verzegeld. **28** Zij zeiden dan tot Hem: Wat moeten wij doen, opdat wij de werken van God werken? **29** Jezus antwoordde en zei tot hen: Dit is het werk van God, dat u gelooft in Hem die Hij heeft gezonden. **30** Zij zeiden dan tot Hem: Welk teken doet U dan, opdat wij zien en U geloven? Welk werk doet U? **31** Onze vaders hebben het manna gegeten in de woestijn, zoals geschreven staat: Brood uit de hemel gaf Hij hun te eten. **32** Jezus dan zei tot hen: Voorwaar, voorwaar, Ik zeg u: niet Mozes heeft u het brood uit de hemel gegeven, maar mijn Vader geeft u het ware brood uit de hemel. **33** Want het brood van God is Hij die uit de hemel neerdaalt en aan de wereld leven geeft. **34** Zij zeiden dan tot Hem: Heer, geef ons altijd dit brood. **35** Jezus zei tot hen: Ik ben het brood van het leven; wie tot Mij komt, zal nooit meer honger hebben; en wie in Mij gelooft, zal nooit meer dorst hebben.

Het Brood des levens (6:22-58)

36 Maar Ik heb u gezegd dat, ook al hebt u <Mij> gezien, u niet gelooft. **37** Alles wat de Vader Mij geeft, zal tot Mij komen, en wie tot Mij komt, zal Ik geenszins uitwerpen. **38** Want Ik ben van de hemel neergedaald, niet opdat Ik mijn wil zou doen, maar de wil van Hem die Mij heeft gezonden. **39** En dit is de wil van Hem die Mij heeft gezonden, dat Ik van alles wat Hij Mij heeft gegeven, niets verlies, maar het opwek op de laatste dag. **40** Want dit is de wil van mijn Vader, dat ieder die de Zoon aanschouwt en in Hem gelooft, eeuwig leven heeft, en Ik zal hem opwekken op de laatste dag. **41** De Joden dan mopperden over Hem, omdat Hij zei: Ik ben het brood dat uit de hemel is neergedaald. **42** En zij zeiden: Is Deze niet Jezus, de Zoon van Jozef, Wiens vader en moeder wij kennen? Hoe zegt Hij nu: Ik ben uit de hemel neergedaald? **43** Jezus antwoordde en zei tot hen: Moppert niet onder elkaar. **44** Niemand kan tot Mij komen tenzij de Vader die Mij heeft gezonden, hem trekt; en Ik zal hem opwekken op de laatste dag. **45** Er staat geschreven in de profeten: “En zij zullen allen door God geleerd zijn”. Ieder die van de Vader heeft gehoord en geleerd, komt tot Mij. **46** Niet dat iemand de Vader heeft gezien, dan alleen Hij die van God is [gekomen]; Deze heeft de Vader gezien. **47** Voorwaar, voorwaar, Ik zeg u: wie <in Mij> gelooft, heeft eeuwig leven. **48** Ik ben het brood van het leven. **49** Uw vaders hebben het manna gegeten in de woestijn en zijn gestorven. **50** Dit is het brood dat uit de hemel neerdaalt, opdat men daarvan eet en niet sterft. **51** Ik ben het levende brood dat uit de hemel is neergedaald; als iemand van dit brood eet, zal hij leven tot in eeuwigheid. En het brood dat Ik zal geven, Is mijn vlees <dat Ik zal geven> voor het leven van de wereld. **52** De Joden dan twistten onder elkaar en zeiden: Hoe kan Deze ons zijn vlees te eten geven?

Het Brood des levens (6:22-58)

53 Jezus dan zei tot hen: Voorwaar, voorwaar, Ik zeg u: tenzij u het vlees van de Mensenzoon eet en zijn bloed drinkt, hebt u geen leven in uzelf. **54** Wie mijn vlees eet en mijn bloed drinkt, heeft eeuwig leven, en Ik zal hem opwekken op de laatste dag. **55** Want mijn vlees is waarlijk spijs en mijn bloed is waarlijk drank. **56** Wie mijn vlees eet en mijn bloed drinkt, blijft in Mij en Ik in hem. **57** Zoals de levende Vader Mij heeft gezonden en Ik leef door de Vader, zo zal ook degene die Mij eet, leven door Mij. **58** Dit is het brood dat uit de hemel is neergedaald; niet zoals de vaders <het manna> hebben gegeten en gestorven zijn; wie dit brood eet, zal leven tot in eeuwigheid. **59** Deze dingen zei Hij in [de] synagoge, toen Hij leerde in Kapernaüm.

Pesach: Jezus luidt de Nieuwe Exodus in – Jahweh zijn bewaring en voorziening

1. Het voeden van de 5000: Jezus als de profeet na Mozes (6:1-15)
2. Wandelen op het water: Jezus als de 'Ik Ben' (6:16-21)
3. Boodschap in Kapernaüm: (daarom) Jezus als het Brood des Levens (6:22-58)
4. Verwerping en onheilsvoorspellingen (6:59-71)

Het Brood des levens (6:22-58)

32 Jezus dan zei tot hen: Voorwaar, voorwaar, Ik zeg u: niet Mozes heeft u het brood uit de hemel gegeven, maar mijn Vader geeft u het ware brood uit de hemel. **33** Want het brood van God is Hij die uit de hemel neerdaalt en aan de wereld leven geeft. **34** Zij zeiden dan tot Hem: Heer, geef ons altijd dit brood. **35** Jezus zei tot hen: Ik ben het brood van het leven; wie tot Mij komt, zal nooit meer honger hebben; en wie in Mij gelooft, zal nooit meer dorst hebben.

❖ **“aan de wereld leven geeft”** → In de rabbijnse leer werd de Wetgeving op de Sinai *gelijkaardig omschreven*
“de aarde beefde toen Hij de wereld leven gaf” (Ex. Rab 29.9)

“Toen zei Jahweh tegen Mozes: Zie, Ik zal voor u brood uit de hemel laten regenen. Het volk moet eropuit gaan en de per dag benodigde hoeveelheid verzamelen, zodat Ik het op de proef kan stellen of het naar Mijn wet wandelt of niet.” (Ex.16:4)

❖ **Jezus als het Brood uit de hemel** → het **“eschatologische manna”** dat de Thora nu *vervangt* (Jh.1:17!)

“U onderzoekt de Schriften, omdat u meent daarin eeuwig leven te hebben; en die zijn het die van Mij getuigen; en [toch] wilt u tot Mij niet komen opdat u leven hebt.” (Jh.5:39,40)

Het Brood des levens (6:22-58)

35 Jezus zei tot hen: Ik ben het brood van het leven; wie tot Mij komt, zal nooit meer honger hebben; en wie in Mij gelooft, zal nooit meer dorst hebben. **36** Maar Ik heb u gezegd dat, ook al hebt u <Mij> gezien, u niet gelooft. **37** Alles wat de Vader Mij geeft, zal tot Mij komen, en wie tot Mij komt, zal Ik geenszins uitwerpen. **38** Want Ik ben van de hemel neergedaald, niet opdat Ik mijn wil zou doen, maar de wil van Hem die Mij heeft gezonden. **39** En dit is de wil van Hem die Mij heeft gezonden, dat Ik van alles wat Hij Mij heeft gegeven, niets verlies, maar het opwek op de laatste dag. **40** Want dit is de wil van mijn Vader, dat ieder die de Zoon aanschouwt en in Hem gelooft, eeuwig leven heeft, en Ik zal hem opwekken op de laatste dag.

❖ Hun geloof was enkel omwille van de broden die ze gegeten hadden, *maar niet in wie Hij is omwille van “de tekenen”*

“Voorwaar, voorwaar, Ik zeg u: u zoekt Mij, niet omdat u tekenen hebt gezien, maar omdat u van de broden hebt gegeten en verzadigd bent.” (6:26)

“want de werken die de Vader Mij heeft gegeven om ze te volbrengen, die werken zelf die Ik doe, getuigen van Mij dat de Vader Mij heeft gezonden.” (5:36)

“Zij zeiden dan tot Hem: Welk teken doet U dan, opdat wij zien en U geloven? Welk werk doet U?” (6:30)

Het Brood des levens (6:22-58)

41 De Joden dan mopperden over Hem, omdat Hij zei: Ik ben het brood dat uit de hemel is neergedaald. **42** En zij zeiden: Is Deze niet Jezus, de Zoon van Jozef, Wiens vader en moeder wij kennen? Hoe zegt Hij nu: Ik ben uit de hemel neergedaald? **43** Jezus antwoordde en zei tot hen: Moppert niet onder elkaar! **44** Niemand kan tot Mij komen tenzij de Vader die Mij heeft gezonden, hem trekt; en Ik zal hem opwekken op de laatste dag. **45** Er staat geschreven in de profeten: “En zij zullen allen door God geleerd zijn”. Ieder die van de Vader heeft gehoord en geleerd, komt tot Mij. **46** Niet dat iemand de Vader heeft gezien, dan alleen Hij die van God is [gekomen]; Deze heeft de Vader gezien. **47** Voorwaar, voorwaar, Ik zeg u: wie <in Mij> gelooft, heeft eeuwig leven. **48** Ik ben het brood van het leven. **49** Uw vaders hebben het manna gegeten in de woestijn en zijn gestorven. **50** Dit is het brood dat uit de hemel neerdaalt, opdat men daarvan eet en niet sterft. **51** Ik ben het levende brood dat uit de hemel is neergedaald; als iemand van dit brood eet, zal hij leven tot in eeuwigheid. En het brood dat Ik zal geven, is mijn vlees <dat Ik zal geven> voor het leven van de wereld.

❖ Net zoals hun voorouders in de woestijn ‘mopperen’ zij die nu op de proef gesteld worden met *het ware brood uit de hemel*

“Hij heeft u verootmoedigd door u honger te laten lijden en u daarna te voeden met manna, *waarmee noch u noch uw voorouders bekend waren*, om u te doen begrijpen dat men niet leeft bij brood alleen, maar bij elk woord dat uit de mond van Jahweh uitgaat.” (Dt.8:3,16)

“Morgenochtend zul je de heerlijkheid van God zien, want Hij heeft jullie *gemopper* gehoord... Jullie *mopperen* niet tegen ons, maar tegen Jahweh!” (Ex.16:7-8)

Het Brood des levens (6:22-58)

41 De Joden dan mopperden over Hem, omdat Hij zei: Ik ben het brood dat uit de hemel is neergedaald. **42** En zij zeiden: Is Deze niet Jezus, de Zoon van Jozef, Wiens vader en moeder wij kennen? Hoe zegt Hij nu: Ik ben uit de hemel neergedaald? **43** Jezus antwoordde en zei tot hen: Moppert niet onder elkaar! **44** Niemand kan tot Mij komen tenzij de Vader die Mij heeft gezonden, hem trekt; en Ik zal hem opwekken op de laatste dag. **45** Er staat geschreven in de profeten: "En zij zullen allen door God geleerd zijn". Ieder die van de Vader heeft gehoord en geleerd, komt tot Mij. **46** Niet dat iemand de Vader heeft gezien, dan alleen Hij die van God is [gekomen]; Deze heeft de Vader gezien. **47** Voorwaar, voorwaar, Ik zeg u: wie <in Mij> gelooft, heeft eeuwig leven. **48** Ik ben het brood van het leven. **49** Uw vadersen hebben het manna gegeten in de woestijn en zijn gestorven. **50** Dit is het brood dat uit de hemel neerdaalt, opdat men daarvan eet en niet sterft. **51** Ik ben het levende brood dat uit de hemel is neergedaald; als iemand van dit brood eet, zal hij leven tot in eeuwigheid. En het brood dat Ik zal geven, is mijn vlees <dat Ik zal geven> voor het leven van de wereld.

- ❖ **Alleen door Gods onderricht** → niemand komt tenzij de Vader hem trekt. . .
- ❖ Jahweh God **moet** het **initiatief** nemen om ons te redden → niet door de wil van een mens, enz., 1:13!
- ❖ Zij die het vroegere manna aten zijn uiteindelijk toch gestorven in de woestijn → opstandige "harten" *vol ongeloof*
- ❖ Jezus kan door de gave van **leven en Geest** het "hart" veranderen (Ezech. 36:25-27; Jer.32:39 vgl. Jer. 31:33,34)

Het Brood des levens (6:22-58)

51 Ik ben het levende brood dat uit de hemel is neergedaald; als iemand van dit brood eet, zal hij leven tot in eeuwigheid. En het brood dat Ik zal geven, is mijn vlees <dat Ik zal geven> voor het leven van de wereld. **52** De Joden dan twistten onder elkaar en zeiden: Hoe kan Deze ons zijn vlees te eten geven?! **53** Jezus dan zei tot hen: Voorwaar, voorwaar, Ik zeg u: tenzij u het vlees van de Mensenzoon eet en zijn bloed drinkt, hebt u geen leven in uzelf. **54** Wie mijn vlees eet en mijn bloed drinkt, heeft eeuwig leven, en Ik zal hem opwekken op de laatste dag. **55** Want mijn vlees is waarlijk spijs en mijn bloed is waarlijk drank. **56** Wie mijn vlees eet en mijn bloed drinkt, blijft in Mij en Ik in hem. **57** Zoals de levende Vader Mij heeft gezonden en Ik leef door de Vader, zo zal ook degene die Mij eet, leven door Mij. **58** Dit is het brood dat uit de hemel is neergedaald; niet zoals de vadersen <het manna> hebben gegeten en gestorven zijn; wie dit brood eet, zal leven tot in eeuwigheid. **59** Deze dingen zei Hij in [de] synagoge, toen Hij leerde in Kapernaüm.

❖ Jezus kan door de gave van leven en Geest het “hart” veranderen (Ezech. 36:25-27; Jer.32:39 vgl. Jer. 31:33,34)

39 En dit is de wil van Hem die Mij heeft gezonden, *dat Ik van alles wat Hij Mij heeft gegeven, niets verlies, maar het opwek op de laatste dag*. **40** Want dit is de wil van mijn Vader, dat ieder die de Zoon aanschouwt en in Hem gelooft, eeuwig leven heeft, *en Ik zal hem opwekken op de laatste dag*.

Het Brood des levens (6:22-58)

51 Ik ben het levende brood dat uit de hemel is neergedaald; als iemand van dit brood eet, zal hij leven tot in eeuwigheid. En het brood dat Ik zal geven, is mijn vlees <dat Ik zal geven> voor het leven van de wereld. **52** De Joden dan twistten onder elkaar en zeiden: Hoe kan Deze ons zijn vlees te eten geven?! **53** Jezus dan zei tot hen: Voorwaar, voorwaar, Ik zeg u: tenzij u het vlees van de Mensenzoon eet en zijn bloed drinkt, hebt u geen leven in uzelf. **54** Wie mijn vlees eet en mijn bloed drinkt, heeft eeuwig leven, en Ik zal hem opwekken op de laatste dag. **55** Want mijn vlees is waarlijk spijs en mijn bloed is waarlijk drank. **56** Wie mijn vlees eet en mijn bloed drinkt, blijft in Mij en Ik in hem. **57** Zoals de levende Vader Mij heeft gezonden en Ik leef door de Vader, zo zal ook degene die Mij eet, leven door Mij. **58** Dit is het brood dat uit de hemel is neergedaald; niet zoals de vaders <het manna> hebben gegeten en gestorven zijn; wie dit brood eet, zal leven tot in eeuwigheid. **59** Deze dingen zei Hij in [de] synagoge, toen Hij leerde in Kapernaüm.

- ❖ Jezus, het levende brood → zijn 'vlees' of anders gezegd; "zijn dood" aan het kruis is **het manna** dat al wie gelooft 'leven' geeft
- ❖ **Een schandelijk en schokkend beeld** wellicht opzettelijk → het dwingt alle aanwezige 'hoorders' tot een beslissing...
- ❖ Blijven ze vasthouden aan hun eigen 'hokjes' of gaan ze die loslaten → 'komen & zien' om te leren wat het werkelijk betekent?
- ❖ **Eten en drinken is "wijsheid - taalgebruik"**

"Zij die van mij eten, zullen niet meer hongeren, wie van mij drinkt, zal geen dorst meer hebben" (Sirach 24:21 vgl. Jes.55:1)

Het Brood des levens (6:22-58)

51 Ik ben het levende brood dat uit de hemel is neergedaald; als iemand van dit brood eet, zal hij leven tot in eeuwigheid. En het brood dat Ik zal geven, is mijn vlees <dat Ik zal geven> voor het leven van de wereld. **52** De Joden dan twistten onder elkaar en zeiden: Hoe kan Deze ons zijn vlees te eten geven?! **53** Jezus dan zei tot hen: Voorwaar, voorwaar, Ik zeg u: tenzij u het vlees van de Mensenzoon eet en zijn bloed drinkt, hebt u geen leven in uzelf. **54** Wie mijn vlees eet en mijn bloed drinkt, heeft eeuwig leven, en Ik zal hem opwekken op de laatste dag. **55** Want mijn vlees is waarlijk spijs en mijn bloed is waarlijk drank. **56** Wie mijn vlees eet en mijn bloed drinkt, blijft in Mij en Ik in hem. **57** Zoals de levende Vader Mij heeft gezonden en Ik leef door de Vader, zo zal ook degene die Mij eet, leven door Mij. **58** Dit is het brood dat uit de hemel is neergedaald; niet zoals de vaders <het manna> hebben gegeten en gestorven zijn; wie dit brood eet, zal leven tot in eeuwigheid. **59** Deze dingen zei Hij in [de] synagoge, toen Hij leerde in Kapernaüm.

Het “eten” van het manna was; volledig afhankelijk zijn van Gods Exodusvoorziening,
- nu moet men “het nieuwe manna uit de hemel eten” -
volledig afhankelijk van Jezus’ dood als het Nieuwe Pesach, indien men leven wil hebben.
Je voeden met Jezus is wat leven brengt.

Evangelie
van
Johannes